

Prima instanță - (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) L. Bagrin

Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) A. Minciuna, V. Sîrbu, V. Mihaila

DECIZIE

12 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Iulia Sîrcu
Luiza Gafton
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Asociația osteșească Federația Sindicală din Republica Moldova „Moldova-business-sind”, reprezentată de avocatul Anatol Lupașcu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Consiliul municipal Chișinău împotriva Asociației obștești Federația Sindicală din Republica Moldova „Moldova-business-sind” cu privire la încasarea datoriei, a penalității și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 25 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea privind repunerea în termen și restituită apelantului Asociația osteșească Federația Sindicală din Republica Moldova „Moldova-business-sind” cererea de apel ca fiind depusă tardiv,

c o n s t a t ă:

La 21 iulie 2017 Consiliul mun. Chișinău a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva AO Federația Sindicală din Republica Moldova „Moldova-business-sind” cu privire la încasarea datoriei, a penalității și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 14 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, cerere de chemare în judecată s-a admis parțial.

S-a încasat de la AO Federația Sindicală din Republica Moldova „Moldova-business-sind” în beneficiul Consiliului mun. Chișinău suma de 35 755,16 lei cu titlu de datorie și 6 435 lei cu titlu de penalitate.

S-a încasat de la AO Federația Sindicală din Republica Moldova „Moldova-business-sind” în beneficiul statului taxa de stat, proporțional pretențiilor admise, în mărime de 1 265,70 de lei.

În rest, cerințele au fost respinse ca fiind nefondate.

La 25 ianuarie 2018 AO Federația Sindicală din Republica Moldova „Moldova-business-sind”, reprezentată de avocatul Anatol Lupașcu, a depus apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea apelului și casarea hotărârii.

Prin încheierea din 25 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de repunere în termen și s-a restituit apelantului AO Federația Sindicală din RM „Moldova-business-sind” cererea de apel, ca fiind depusă tardiv.

La 19 iunie 2018 AO Federația Sindicală din Republica Moldova „Moldova-business-sind”, reprezentată de avocatul Anatol Lupașcu, a declarat recurs împotriva încheierii din 25 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, cu repunerea acestuia în termenul de examinare, casarea încheierii, repunerea cererii de apel în termen și remiterea cauzei spre judecare.

În motivarea recursului a exprimat dezacordul cu încheierea contestată, invocând că instanța de apel a lipsit pârâtul de dreptul la un proces echitabil, motiv care justifică anularea încheierii.

Astfel, reprezentantul recurentului a relatat că instanța de fond nu a respectat prevederile art. 236 alin. (4) din Codul de procedură civilă, respectiv a pronunțat hotărârea la 14 decembrie 2017 dar a remis-o în adresa AO Federația Sindicală din Republica Moldova „Moldova-business-sind” abia la 5 ianuarie 2018. La 9 ianuarie 2018 AO Federația Sindicală din Republica Moldova „Moldova-business-sind” a recepționat hotărârea, iar la 25 ianuarie 2018, în termen de 30 de zile, a contestat-o cu apel, solicitând concomitent și repunerea în termen.

În conformitate cu art. 425 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele dosarului atestă că copia încheierii contestate a fost expediată în adresa recurentului la 8 mai 2018 (f.d. 68), însă dovada legală de recepționare a acesteia lipsește.

Totodată, în cererea de recurs, reprezentantul recurentului a indicat că a luat cunoștință cu încheierea la 11 iunie 2018.

Din aceste considerente, Colegiul consideră că recursul declarat la 19 iunie 2018 este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

La caz, din materialele dosarului se constată că la 21 iulie 2017 Consiliul mun. Chișinău a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva AO Federația Sindicală din Republica Moldova „Moldova-business-sind” cu privire la încasarea datoriei, a penalității și compensarea cheltuielilor de judecată.

La 14 decembrie 2017 instanța de fond a pronunțat dispozitivul hotărârii judecătorești și la 22 decembrie 2017, conform scrisorii anexate la dosar (f.d. 48), a expediat pârâtului dispozitivul hotărârii.

Cererea de apel împotriva hotărârii din 14 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, prin care s-a solicitat admiterea apelului și casarea hotărârii,

fost depusă de către avocatul Anatol Lupașcu în interesele AO Federația Sindicală din Republica Moldova „Moldova-business-sind” la 25 ianuarie 2018 (f.d. 51).

Prin încheierea din 1 februarie 2018 a Judecătorei Chișinău sediul Centru, în temeiul art. 236 alin. (5) și alin. (6) din Codul de procedură civilă, a respins ca fiind tardivă cererea reprezentantului AO Federația Sindicală din Republica Moldova „Moldova-business-sind”, avocatul Anatol Lupașcu, cu privire la eliberarea hotărârii motivate. (f.d. 52)

La 25 aprilie 2018, în cadrul ședinței de judecată în instanța de apel, reprezentantului apelantului AO Federația Sindicală din Republica Moldova „Moldova-business-sind”, a solicitat repunerea în termen a apelului din motiv că apelantul nu a participat la examinarea cauzei în instanța de fond, nu a fost citat despre locul, data și ora ședințelor de judecată și nu a cunoscut despre existența litigiului dat. (f.d. 63-64)

Instanța de apel, prin încheierea din 25 aprilie 2018 a respins cererea privind repunerea în termen și a restituit apelantului cererea de apel, ca fiind depusă tardiv. (f.d. 65, 66-67 verso)

În argumentarea soluției, conform prevederilor art. 112 alin. (3) și art. 116 alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, instanța de apel a menționat că apelantul nu a prezentat probe ce dovedesc imposibilitatea înaintării în termen a cererii de apel, precum și că, acesta dispunea de timp suficient pentru depunerea cererii de apel în interiorul termenului legal de 30 de zile, până la 15 ianuarie 2018, având în vedere ca AO Federația Sindicală din Republica Moldova „Moldova-business-sind” a recepționat dispozitivul hotărârii instanței de fond la 9 ianuarie 2018.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră concluzia instanței de apel ca fiind întemeiată și bazată pe aprecierea justă a circumstanțelor de fapt și aplicarea corectă a normelor de drept procedural, în condițiile în care apelantul a omis termenul de declarare a apelului și nu a prezentat careva probe ce ar justifica repunerea acestuia în termen.

Astfel, Colegiul reține că art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă statuează că, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

Conform art. 116 alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Conform art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 111 din Codul de procedură civilă prevede că, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade.

Termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

În conformitate cu art. 112 alin. (3) din Codul de procedură civilă, actul de procedură pentru care este stabilit un termen poate fi îndeplinit până la ora 24 a ultimei zile din termen. Dacă cererile de apel sau de recurs, documentele sau sumele bănești au fost predate la oficiul poștal sau la telegraf, sau prin alte mijloace de comunicație înainte de ora 24 din ultima zi a termenului, actul de procedură se consideră îndeplinit în termen.

În temeiul normelor legale enunțate, instanța de recurs conchide că nu poate fi reținut argumentul recurentului precum că termenul de procedură începe să curgă de la data comunicării actului hotărârii judecătorești, adică de la 9 ianuarie 2018 când AO Federația Sindicală din Republica Moldova „Moldova-business-sind” a recepționat dispozitivul hotărârii.

În acest sens, Colegiul menționează că termenul declarării apelului începe a curge în ziua imediat următoare de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, indiferent de faptul dacă participantul la proces a fost sau nu prezent la pronunțarea dispozitivului hotărârii.

Colegiul observă că deși hotărârea din 14 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru a fost pronunțată în absența pârâtului, la materialele cauzei sunt probe ce demonstrează realizarea obligației instanței de fond privind citarea legală a participanților la proces.

Faptul că reprezentantul AO Federația Sindicală din Republica Moldova „Moldova-business-sind” nu a fost prezent la pronunțarea dispozitivului hotărârii primei instanțe, nu justifică omiterea termenului de declarare a apelului, și respectiv, nu poate servi ca temei de admitere a cererii de repunere în termen, deoarece de la data recepționării dispozitivului AO Federația Sindicală din Republica Moldova „Moldova-business-sind” dispunea de suficient timp pentru depunerea cererii de apel în termen.

Astfel, după recepționarea dispozitivului hotărârii, partea pârâtă dispunea de încă 6 zile pentru depunerea cererii de apel în termen.

AO Federația Sindicală din Republica Moldova „Moldova-business-sind” prin lege a fost obligat să respecte termenul legal de contestare a hotărârii cu apel în 30 de

zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, potrivit art. 362 alin. (1) Codul de procedură civilă, dar nicidecum de la data comunicării ei.

Mai mult decât atât, contrar art. 116 alin. (3) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel cât și în cererea de recurs AO Federația Sindicală din Republica Moldova „Moldova-business-sind” nu a argumentat și nu a anexat probe care ar confirma imposibilitatea depunerii cererii de apel în interiorul termenului de atac.

În acest context, instanța de recurs apreciază critic argumentele invocate în cererea de recurs, deoarece acestea poartă un caracter declarativ, nu constituie temei de admitere a recursului și nu indică la ilegalitatea încheierii atacate.

Totodată, Colegiul relevă că soluția instanței de apel privind restituirea cererii de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că ține de obligația apelantului de a lua măsurile necesare privind protejarea dreptului său de acces la instanță (cauza Van Harn vs Germania nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Instanța de recurs notează că Curtea de Apel Chișinău corect a restituit apelul AO Federația Sindicală din Republica Moldova „Moldova-business-sind”, deoarece apelantul a omis termenul legal de contestare a hotărârii judecătorești, iar motive întemeiate privind repunerea în termen a apelului nu s-au constatat.

În această privință, Colegiul, de asemenea, menționează că prin prisma jurisprudenței CEDO (cauzele Melnic vs Republica Moldova din 14 noiembrie 2006 și Ceachir vs Republica Moldova din 15 ianuarie 2008), neprezentarea de către instanța de judecată a motivelor pentru repunerea apelului în termen sau repunerea neîntemeiată în termenul de apel reprezintă o încălcare a dreptului intimatului la un proces echitabil garantat de art. 6 din CEDO.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de recurent sunt neîntemeiate și declarative, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Asociația osteșească Federația Sindicală din Republica Moldova „Moldova-business-sind”, reprezentată de avocatul Anatol Lupașcu.

Se menține încheierea din 25 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Consiliul municipal Chișinău împotriva Asociației obștești Federația Sindicală din Republica Moldova „Moldova-business-sind” cu privire la încasarea datoriei, a penalității și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

judecătorii

Luiza Gafton

Dumitru Mardari